

การออกแบบกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้น สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

The Design of Learning Activity Management Process for Organizing Short
Film Production Course for Students at Elementary Education Levels

พีชะพะงา นีรัตติมานนท์¹

Peechapanga Nirattimanon¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการออกแบบกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (mixed method) มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาและเพื่อตรวจสอบคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 การออกแบบกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาด้วยวิธีออกแบบย้อนกลับ (Backward Design) และระยะที่ 2 การทดลองใช้กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชุมนุมการผลิตภาพยนตร์สั้น จำนวน 42 คน ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดี่ยววัดก่อนและหลัง (One Group-Pretest-Posttest Design) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา รวม 15 กิจกรรม แบบสอบถามความสอดคล้องของคู่มือกระบวนการ

---

¹ นักศึกษาปริญญาเอกสาขาวิชาบัณฑิตกรรมการบริหารจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

จัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา แบบสอบวัดความรู้ แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและแบบสอบถาม วัดความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบที (t-Test) ผลการวิจัย สรุป ดังนี้

1. ผลการออกแบบคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกครูผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 20 คน เป็นครูที่ปรึกษาในการนำนักเรียนเข้าประกวดกิจกรรมการผลิตภาพยนตร์สั้นระดับประเทศ ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติและได้รับรางวัลประกวดภาพยนตร์สั้นระดับชาติ จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี ระหว่างปีการศึกษา 2554-2556 พบว่า มีกิจกรรมที่เหมาะสม จำนวน 15 กิจกรรม ได้แก่ 1) การเขียนบทภาพยนตร์สั้น 2) การคัดเลือกทีมงาน 3) การคัดเลือกนักแสดง 4) การจัดตารางการถ่ายทำภาพยนตร์สั้น 5) การออกแบบและการสร้างฉากภาพยนตร์สั้น 6) การกำหนดและจัดเตรียมอุปกรณ์การทำภาพยนตร์สั้น 7) การรวบรวมและสรุปงบประมาณการผลิตภาพยนตร์สั้น 8) การกำกับการแสดง 9) การกำหนดมุมกล้องและขนาดภาพ 10) การจัดแสงภาพยนตร์สั้น 11) การบันทึกเสียง 12) การถ่ายทำภาพยนตร์สั้น 13) การตัดต่อภาพยนตร์สั้น 14) การผสมเสียงภาพยนตร์สั้น 15) การจัดฉายภาพยนตร์สั้น โดยผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า คู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา มีความสมบูรณ์และมีความเหมาะสมในด้านโครงสร้าง กิจกรรม เนื้อหา ภาษา การจัดลำดับขั้นตอน เทคนิคที่ใช้ รวมทั้งการวัดและประเมินผล พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยในประเด็นตรวจสอบกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 0.98

2. ผลการตรวจสอบคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาพบว่า

2.1 คู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ = 80/80

2.2 ความรู้ของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมด้วยคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา หลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.3 สมรรถนะสำคัญของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมด้วยคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา หลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.4 นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมด้วยคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาให้ความสนใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : กระบวนการเรียนรู้/ ภาพยนตร์สั้น

Abstract

This research is developmental and conducted through mixed method. It aims to design a short film production workshop as a form of learning activities for elementary students as well as to examine the manual for organizing learning activity.

The research was conducted in two periods: the first one was devoted to designing the short film production workshop through backward design approach while the second involves the experimental launching of the workshop thus designed. The sample comprises a group of 42 students who belong to the Short Film Production Club. The author performs the experimental launching of the workshop through the One – Group – Present – Post - Test – Design approach. The research tools include: (1) the manual for

organizing the short film production workshop for elementary students, which comprises 15 modules;(2) a questionnaire for determining the Index of Item Objective Congruence (IOC) of the manual; (3) the test papers; (4) the Competency of Learners Assessment questionnaires; and (5) Satisfaction Assessment questionnaires. The data analysis is performed through the calculation of mean, standard deviation, and t – test score. The findings of this research are as follows:

1. The result of the designing of the manual for organizing the short film production workshop for elementary students : The author conducted in-depth interviews of 20 teachers who organized the short film production workshops for elementary students. These teachers were the advisors who had supervised their students competing in, and finally winning, the National Short Film Production Contest during the National Students' Handicraft Expo, organized by Office of the National Primary Education Commission, Ministry of Education. The same author conducted the three year retrospective (2011 – 2013) data collection. The result of the designing of the manual for organizing the short film production workshop for elementary students, reveals that the good workshop comprises 15 modules. 1) Writing film scripts 2) Forming the working team 3)Selecting actors and actresses 4) Scheduling the shooting steps 5) Designing and creating the scenes 6) Specifying and preparing the instruments 7) Raising and summing up the fund for producing the short film. 8)Directing the short films 9) Planning camera angles and setting image sizes 10) Studio lighting 11) Sound recording 12) Shooting the films 13) Editing the short film 14) Mixing the sound in the film 15) Screening the finished film

The experts maintain that the manual is perfect and right in terms of structure, activities, content, language, sequencing, techniques employed, measurement and evaluation. The IOC value is calculated at 0.98

2. The examination of the manual for organizing the short film production workshop for elementary students, yield the following results:

2.1 The manual is effective according to the standard value of 80/80

2.2 The knowledge of the students after participating in the short film production workshop by studying this manual is higher than before the participation, with statistical significance level of 0.01

2.3 The competency of the students after participating in the short film production workshop by studying this manual is higher than before the participation, with statistical significance level of 0.01

2.4 The students who participated in the short film production workshop by studying this manual, are at the highest level of satisfaction.

Key Words : Learning process, Short Film

บทนำ

ภาพยนตร์สั้น สื่อเทคโนโลยีอีกหนึ่งประเภทที่กำลังได้รับความนิยมในวงการศึกษา มีการนำภาพยนตร์มาใช้ในการจัดการเรียนรู้สถานศึกษาเพิ่มมากขึ้น ทั้งในด้านการเปิดฉายให้นักเรียนได้รับชมรวมถึงการผลิตภาพยนตร์สั้นภายในสถานศึกษา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนรู้ ประจวบกับในปัจจุบันมีการจัดประกวดภาพยนตร์สั้นในหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา ส่งผลให้สถานศึกษาตื่นตัวในการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถนักเรียนทางด้านเทคโนโลยีและสื่อสารสะท้อนความคิดตามหัวข้อการประกวด ดังที่ วาจิวิมล

เดชเกตู (2551,14-2) ได้กล่าวว่า การผลิตภาพยนตร์สั้นเป็นหนึ่งในรูปแบบการผลิตภาพยนตร์ที่เกิดขึ้นพร้อมกำเนิดสื่อภาพยนตร์ การผลิตภาพยนตร์สั้นมีให้เลือกทั้งในระบบฟิล์มภาพยนตร์และระบบวีดิทัศน์ซึ่งสะดวกและประหยัดงบประมาณในการผลิต การสร้างสรรค์ภาพยนตร์สั้นมีข้อจำกัดที่ทำนายผู้ผลิตทั้งในเรื่องเวลาการนำเสนอและเนื้อหาหรือเหตุการณ์ในภาพยนตร์ที่จำกัดความยาวไม่เกิน 30 นาที การประกวดภาพยนตร์สั้นเป็นเวทีที่ทำนายและเป็นช่องทางสำคัญที่ทำให้ภาพยนตร์สั้นแพร่หลายไปสู่ผู้ชม เสมือนเป็นเวทีให้ผู้ผลิตภาพยนตร์สั้นก้าวสู่หนทางของผู้ผลิตภาพยนตร์มืออาชีพต่อไป สอดคล้องกับเนาวนิตย์ สงครามได้กล่าวว่าจากการศึกษาของมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ร่วมกับ The British Film Institute ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างชิ้นงานดิจิทัลวีดิทัศน์ของผู้เรียน ได้กล่าวไว้ว่า ผู้เรียนระดับประถมศึกษาที่ได้สร้างชิ้นงานดิจิทัลวีดิทัศน์ขึ้นเองจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะได้ดีขึ้น อาทิ ทักษะการเขียน การอ่าน การรู้สื่อ (Media) ทักษะการพิมพ์และการนำเสนอชิ้นงานที่เกี่ยวกับภาพเคลื่อนไหวการศึกษาดังกล่าวได้ให้มุมมองเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสร้างดิจิทัลวีดิทัศน์ของผู้เรียนไว้ดังนี้ 1) การสร้างสรรค์งานของผู้เรียนช่วยเสนอความเป็นตัวตนของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี 2) กระบวนการทางสังคมที่จะให้ผู้เรียนได้สวมบทบาทต่างกันไปเพราะผู้เรียนจะต้องร่วมมือกันทำงาน การได้รับประสบการณ์ตรงจากบทบาทต่างๆ เช่น การเป็นผู้เขียนบท เป็นผู้กำกับ เป็นต้น กระบวนการเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้ลงมือทำ ผู้เรียนจะได้เรียนรู้จากกลุ่มเพื่อน จากปัญหาที่พบจากสภาพแวดล้อมรอบตัวจะถูกบูรณาการเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ 3) การพัฒนาแนวคิด (Idea) เกี่ยวกับการสร้างดิจิทัลวีดิทัศน์ของผู้เรียนเป็นการช่วยฝึกผู้เรียนให้สื่อสารด้วยการใช้คำและภาษา (Language) ของภาพเคลื่อนไหว หมายถึง การฝึกให้ผู้เรียนใช้ภาพเคลื่อนไหวสื่อสารแทนภาษาพูดโดยมีองค์ประกอบต่างๆ ของการสร้าง เช่น เพลงประกอบ มุมกล้อง ภาพประกอบต่างๆ (2554 : 15)

ทางด้านสำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน กระทรวงศึกษาธิการได้จัดโครงการพัฒนานักเรียนด้านการผลิตภาพยนตร์สั้นเพื่อการเรียนรู้มาอย่างต่อเนื่องโดยเล็งเห็นว่า การพัฒนานักเรียนทางด้านเทคโนโลยีไอทีด้านการผลิตภาพยนตร์สั้น

เป็นการเปลี่ยนแปลงบทบาทของเด็กและเยาวชน จากผู้บริโภคสื่อมาเป็นผู้ผลิตสื่อเพื่อเผยแพร่สู่สาธารณะ จะเป็นประโยชน์แก่เด็กและเยาวชนเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ไม่เพียงแต่สร้างความตระหนักและรู้ถึงขั้นตอนเบื้องหลังการผลิตสื่อแล้ว ยังเป็นการปลูกฝังทัศนคติที่เหมาะสมแก่เด็กและเยาวชนด้วย ทั้งยังเป็นการปูพื้นฐานสู่นาตการเป็นผู้ผลิตสื่อ ในยุคที่การผลิตสื่อได้เปิดพื้นที่เสรีสำหรับทุกคน อันจะเป็นประโยชน์กับนักเรียนและเป็นสิ่งที่ตอบสนองตามจุดมุ่งหมายหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ, 2555 : 7)

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัยปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคมสามารถจัดการตนเองได้และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เชื่องค้ความมู้ ทักษะและเจตคติ จากการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ การเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติกิจกรรมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตและความสามารถในการใช้เทคโนโลยี รวมถึงส่งผลในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทยและมีจิตสาธารณะ เกิดทักษะการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วยกิจกรรม 3 ลักษณะ ดังนี้ คือ กิจกรรมแนะแนวกิจกรรมนักเรียนและกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ กิจกรรมทั้งสามด้านเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันเอื้ออาทรและสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ

ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผนประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น

กิจกรรมนักเรียนนั้นประกอบด้วย 2 กิจกรรมหลักคือ 1) กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ผู้นำเพื่อประโยชน์ และ 2) กิจกรรมชุมนุม ปัจจุบันการเรียนรู้อิงการผลิต ภาพยนตร์สั้นในระดับประถมศึกษาอยู่ในส่วนงานของกิจกรรมชุมนุม โดยการรวมกลุ่มนักเรียนที่มีความสนใจในกิจกรรมภาพยนตร์สั้น เพื่อมาเรียนรู้ขั้นตอนกระบวนการผลิตภาพยนตร์สั้น มีคุณครูที่สนใจมาเป็นครูที่ปรึกษากิจกรรม โดยมีชั่วโมงเรียน ตลอดปีการศึกษาจำนวน 30 ชั่วโมง

จากการศึกษาเอกสารต่างๆ และความสนใจด้านการผลิตภาพยนตร์สั้น ในระดับประถมศึกษาของผู้วิจัย เพื่อหาแนวทางในการออกแบบกระบวนการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้อิงการผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัย พบว่าการออกแบบกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อิงการผลิตด้วยวิธีการออกแบบย้อนกลับ เป็นวิธีการที่จะทำให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้อิงการผลิตภาพยนตร์สั้นให้นักเรียนได้สำเร็จ โดยมีการตั้งเป้ากำหนดการวัดและประเมินผลจากชิ้นงานที่เป็น รูปธรรม โดยการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อิงการผลิต ภาพยนตร์สั้นจากครูผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้อิงการผลิตงานนักเรียนด้านการผลิตภาพยนตร์ สั้นระดับประถมศึกษาที่ได้รับรางวัลในระดับประเทศในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน จัดขึ้นโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ นำมา ออกแบบกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อิงการผลิตภาพยนตร์สั้นระดับประถมศึกษา ด้วยวิธีการออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ ให้มีความเป็นรูปธรรมและมีรายละเอียด เพียงพอเหมาะสมในการนำไปทดลองใช้ให้เกิดผลกับนักเรียนและเลือกใช้วิธีการวิจัย เชิงคุณภาพ จะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ครูในระดับประถมศึกษาได้มีคู่มือกระบวนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้อิงการผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ส่งผลต่อการ พัฒนานักเรียนเพื่อให้นักเรียนรู้เท่าทันเทคโนโลยี สามารถนำเทคโนโลยีมา

สร้างสรรค์ผลงานภาพยนตร์สั้นด้วยตัวนักเรียนเอง อันเป็นการส่งเสริมพัฒนาทักษะผู้เรียนเป็นองค์รวม

วัตถุประสงค์

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อออกแบบกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา
2. เพื่อตรวจสอบคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ผู้วิจัยสนใจศึกษากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยศึกษากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากครูที่ปรึกษากิจกรรมภาพยนตร์สั้นระดับประถมศึกษาที่มีผลงานการประกวดการผลิตภาพยนตร์สั้นของนักเรียนได้รับรางวัลระดับชาติ ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ระหว่างปีการศึกษา 2554-2556 โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาออกแบบกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ประกอบด้วย

2.1 ครูผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาจำนวน 20 คน เป็นครูที่ปรึกษาในการนำนักเรียนเข้าประกวดการผลิตภาพยนตร์สั้นระดับประเทศ ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติและได้รับรางวัลประกวดภาพยนตร์สั้นระดับชาติ จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี ระหว่างปีการศึกษา 2554-2556

2.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้น เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาที่ออกแบบ

2.3 นักเรียนชุมนุมภาพยนตร์สั้น จำนวน 42 คน ของโรงเรียนบ้านราชครูด จังหวัดระนอง ในปีการศึกษา 2558

2.4 ครูและนักเรียนที่สนใจด้านการผลิตภาพยนตร์สั้นในระดับประถมศึกษาจำนวน 20 คน โดยจัดตั้งเป็นกลุ่มเด็กรักหนังสั้นระนอง จากโรงเรียนทั้งหมด 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลระนอง โรงเรียนบ้านบางหิน โรงเรียนบ้านทุ่งหวาง โรงเรียนบ้านละอุ่นใต้ และโรงเรียนเอกศิลป์ราษฎร์พัฒนา จังหวัดระนอง

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ปีการศึกษา 2557-2558

4. การวิจัยครั้งนี้ศึกษากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นที่ออกแบบขึ้นครอบคลุมเนื้อหาเหมาะสมสำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

วิธีการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทแรก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและประเภทที่สอง ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เป็นการสัมภาษณ์ที่มีการวางแผน จัดเตรียมชุดคำถามและวิธีการสัมภาษณ์อย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนล่วงหน้า มีการดำเนินงานแบบเป็นทางการภายใต้กฎเกณฑ์หรือมาตรฐานเดียวกันเพื่อสัมภาษณ์ครูที่ปรึกษากิจกรรมภาพยนตร์สั้น เพื่อรวบรวมข้อมูลมาออกแบบกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่เครื่องมือที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) คู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สำหรับนักเรียนชุมนุมภาพยนตร์สั้นโรงเรียนบ้านราชกูด 2) แบบสอบถามความสอดคล้องของคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา 1 ฉบับ 3) แบบสอบถามวัดความรู้ 1 ฉบับ 4) แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และ 5) แบบสอบถามวัดความพึงพอใจ 1 ฉบับ มีรายละเอียด ดังนี้

1. คู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาจำนวน 1ชุด รวม 15 แผนกิจกรรม พัฒนาขึ้นโดยผู้วิจัย

2. แบบสอบถามความสอดคล้องของคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการสร้างโดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดความสอดคล้องจากเอกสารด้านการวัดและประเมินผล

2.2 สร้างแบบวัดความสอดคล้องของคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้น

2.3 นำแบบตรวจสอบความสอดคล้องของคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แล้วนำมาหาคำนวนหาค่า IOC ได้ค่าเท่ากับ 0.98 และรายข้อมีค่าระหว่าง 0.80 – 1.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 0.50 โดยมีการแก้ไขตามข้อเสนอแนะในบางประเด็น เช่น การปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยนักเรียนในระดับประถมศึกษา

2.4 จัดพิมพ์เป็นฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ต่อไป

3. แบบทดสอบวัดความรู้ ได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

3.1 ศึกษาทฤษฎีและหลักการสร้างแบบสอบถามวัดความรู้

3.2 วิเคราะห์เนื้อหา องค์ประกอบกิจกรรมการผลิตภาพยนตร์สั้นและ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้

3.3 สร้างแบบทดสอบวัดความรู้ เนื้อหาที่เกี่ยวกับกิจกรรมการผลิต ภาพยนตร์สั้น เป็นข้อสอบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงและคัดเลือกข้อที่เหมาะสม ซึ่งได้ค่ารายข้อระหว่าง 0.80 – 1.00 จำนวน 20 ข้อ

3.4 นำข้อสอบที่ได้ จำนวน 20 ข้อไปทดสอบกับกลุ่มเด็กรักหนังสั้น จังหวัดระนอง ปีการศึกษา 2557ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน โดยใช้เวลา ในการสอบ 50 นาที

3.5 วิเคราะห์ข้อสอบแล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีความยาก ตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.80 จากการทดลองแบบทดสอบได้ค่ารายข้อระหว่าง 0.42 – 0.80 และค่าอำนาจ จำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป พบว่าแบบทดสอบได้ค่ารายข้อระหว่าง 0.23 – 0.76 นำแบบทดสอบวัดความรู้มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบทั้งฉบับ โดยใช้วิธีของคู เดอร์ ริชาร์ดสัน KR-20 (Kuder Richardson-20) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบวัด ความรู้เท่ากับ 0.83

3.6 จัดพิมพ์แบบสอบวัดความรู้ เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่ม ตัวอย่าง

4. แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ผู้วิจัยเลือกใช้แบบประเมิน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนของสำนักทดสอบทางการศึกษา โดยเลือกชุดแบบประเมิน สมรรถนะสำหรับครูผู้สอนประเมิน มีลักษณะเป็นแบบประเมินเกณฑ์คุณภาพ (Rubric) โดยเกณฑ์การประเมินในแต่ละตัวชี้วัดจะมีลักษณะเป็นเกณฑ์แบบแยกส่วน (Analytic Criteria) ซึ่งแบ่งคุณภาพออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับดีเยี่ยม ระดับดี ระดับพอใช้หรือ ผ่านเกณฑ์ และระดับปรับปรุงหรือไม่ผ่านเกณฑ์ โดยเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละตัวชี้วัด มีดังนี้ คือ ระดับดีเยี่ยม ได้ 3 คะแนน ระดับดี ได้ 2 คะแนน ระดับพอใช้หรือผ่านเกณฑ์ ได้ 1 คะแนน และระดับปรับปรุงหรือไม่ผ่านเกณฑ์ ได้ 0 คะแนน

5. แบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนาตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

5.1 ศึกษาทฤษฎีและหลักการสร้างแบบสอบถามวัดความพึงพอใจ สร้างข้อคำถามวัดความพึงพอใจของนักเรียน โดยเน้นความพึงพอใจให้มีความสอดคล้องและครอบคลุมโครงสร้างเนื้อหากิจกรรมการผลิตภาพยนตร์สั้น จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า Rating Scale มี 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

5.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ ให้มีความสอดคล้องและครอบคลุมโครงสร้างและเนื้อหาของบทเรียน

5.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาคความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจ ภาพรวมมีความเห็นว่าแบบสอบถามความพึงพอใจมีคุณภาพและความเหมาะสม ซึ่งมีดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นการประเมินกับรายการประเมิน ตั้งแต่ 0.8 - 1.00 แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปใช้สอบถามความพึงพอใจกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ที่ผ่านการเรียนด้วยคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นแล้ว จำนวน 20 คน (กลุ่มเด็กรักหนังสั้นระนอง) ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีลักษณะและสภาพทั่วไปใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาความเที่ยงของแบบสอบถาม

5.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีความเที่ยง ไปจัดทำแบบสอบถามฉบับจริงเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวมข้อมูลเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การออกแบบกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

ขั้นที่ 1 การสัมภาษณ์เชิงลึกครูผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้น สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 20 คน เป็นครูที่ปรึกษาในการนำนักเรียน

เข้าประกวดกิจกรรมการผลิตภาพยนตร์สั้นระดับประเทศ ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติและได้รับรางวัลประกวดภาพยนตร์สั้นระดับชาติ จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี ระหว่างปีการศึกษา 2554-2556

โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ซึ่งเป็นการวิจัยที่ไม่เน้นข้อมูลที่เป็นตัวเลขหลัก แต่เน้นการหารายละเอียดต่างๆ ของกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษาที่จะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจลึกซึ้งมากขึ้น สำหรับการจัดเก็บข้อมูลด้านการวิจัยเชิงคุณภาพจากครูผู้สอนกิจกรรมการผลิตภาพยนตร์สั้น ผู้วิจัยใช้วิธีติดต่อทางโทรศัพท์แจ้งความประสงค์ขอสัมภาษณ์เชิงลึกและเข้าพบเพื่อการสัมภาษณ์ตามการนัดหมาย ขณะสัมภาษณ์ได้อัดเทปการสัมภาษณ์ตามข้อคำถามที่ได้ได้กำหนดไว้และถามเพิ่มเติมในบางประเด็นที่ต้องการขยายรายละเอียด

ขั้นที่ 2 จัดทำคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ศึกษา ค้นคว้า รวบรวม เอกสาร เนื้อหา กิจกรรมจาก ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 3 จัดทำโครงสร้างการจัดกิจกรรมการผลิตภาพยนตร์สั้น แนวทางการใช้ขั้นตอนการจัดกิจกรรม สื่อ อุปกรณ์ การประเมินผลตามวิธีการออกแบบกระบวนการจัดกิจกรรมเรียนรู้ด้วยวิธีออกแบบย้อนกลับ รายละเอียดเบื้องต้นดังนี้

ขั้นตอนก่อนการผลิตภาพยนตร์สั้น (10 ชั่วโมง)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 การเขียนบทภาพยนตร์สั้น (4 ชั่วโมง)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 การคัดเลือกทีมงาน (1 ชั่วโมง)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 การคัดเลือกนักแสดง (1 ชั่วโมง)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 การจัดตารางการถ่ายทำภาพยนตร์สั้น (1 ชั่วโมง)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5 การออกแบบและการสร้างจากภาพยนตร์สั้น (1 ชั่วโมง)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 6 การกำหนดและจัดเตรียมอุปกรณ์การทำภาพยนตร์สั้น (1 ชั่วโมง)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 7 การรวบรวมและสรุปงบประมาณการผลิต
ภาพยนตร์สั้น (1 ชั่วโมง)

ขั้นตอนระหว่างการผลิตภาพยนตร์สั้น (12 ชั่วโมง)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 8 การกำกับการแสดง (1 ชั่วโมง)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 9 การกำหนดมุมกล้องและขนาดภาพ (1 ชั่วโมง)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10 การจัดแสงภาพยนตร์สั้น (1 ชั่วโมง)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11 การบันทึกเสียง (1 ชั่วโมง)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 12 การถ่ายทำภาพยนตร์สั้น (8 ชั่วโมง)

ขั้นตอนหลังการถ่ายทำภาพยนตร์ (8 ชั่วโมง)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 13 การตัดต่อภาพยนตร์สั้น (6 ชั่วโมง)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 14 การผสมเสียงภาพยนตร์สั้น (1 ชั่วโมง)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 15 การจัดฉายภาพยนตร์สั้น (1 ชั่วโมง)

รวมเวลาในการจัดกิจกรรมชุมนุมการผลิตภาพยนตร์สั้น จำนวน 30 ชั่วโมง

ขั้นที่ 4 จัดทำคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้น
สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่มีขั้นตอนการดำเนิน 3 ขั้นตอน รวม 15 กิจกรรม
จำนวน 30 ชั่วโมง นำคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้น
สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบ

ขั้นที่ 5 นำคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้น
สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาที่ปรับปรุงแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความ
เหมาะสมด้านกิจกรรม เนื้อหา เวลา ภาษา และขั้นตอนต่างๆ ในการจัดกิจกรรมพบว่า
ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยในประเด็นตรวจสอบ กระบวนการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวม
เท่ากับ 0.98 และได้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับใบความรู้

ขั้นที่ 6 ปรับปรุงแก้ไขคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิต
ภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

ขั้นที่ 7 ทดสอบประสิทธิภาพคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิต
ภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างดังนี้

7.1 ชั้นทดลองรายบุคคล ได้ทดลองกับผู้เรียน จำนวน 3 คน ปีการศึกษา 2557 โดยทดลองใช้คู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่ผลิตขึ้นให้ผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มเด็กรักหนังสือระนอง จังหวัดระนอง ทำกิจกรรมและทำแบบทดสอบ หลังจากนั้นซักถามความเข้าใจและความชัดเจนของคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาเพื่อนำมาเป็นแนวในการปรับปรุงแก้ไขแล้วนำมาใช้ทดลองกับกลุ่มเด็ก

7.2. ชั้นทดลองกลุ่มเล็ก ได้นำคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มเด็กรักหนังสือระนอง จังหวัดระนอง จำนวน 20 คน ปีการศึกษา 2557 รวมทั้งทำกิจกรรม แบบทดสอบ หลังจากนั้นทำการซักถามความเข้าใจและความชัดเจนของคู่มือกระบวนการจัดการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวในการปรับปรุงแก้ไขและนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 2 การทดลองใช้กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 8 ทดสอบก่อนเรียน ใช้แบบทดสอบวัดความรู้เรื่องการผลิตภาพยนตร์สั้น จำนวน 20 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัย แบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก ใช้เวลา 50 นาที ตรวจและบันทึกไว้เป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียน รวมทั้งครูประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนก่อนการเรียน สรุปและบันทึกผลคะแนนการประเมินเป็นคะแนนการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนก่อนเรียน

ขั้นที่ 9 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แก่กลุ่มตัวอย่างตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้คู่มือกระบวนการจัดการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 15 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

โดยใช้เวลาสอนปกติตามตารางเรียน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนชุมนุมภาพยนตร์สั้น โรงเรียนบ้านราชครูต อำเภอเมือง จังหวัดระนอง จำนวน 42 คน ในช่วงโมงกิจกรรมชุมนุม ทุกวันอังคารคาบที่ 6 ของทุกสัปดาห์ จำนวน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ในภาคเรียนที่ 1 และ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 รวมจำนวน 30 ชั่วโมง ต่อปีการศึกษา ตรวจสอบบันทึกผลการสังเกตการทำกิจกรรมระหว่างเรียนในแต่ละแผนการจัดกิจกรรม หาค่าเฉลี่ยเก็บไว้เป็นข้อมูลหาแนวโน้มประสิทธิผลของคู่มือกระบวนการจัดการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

ขั้นที่ 10 เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบตามเนื้อหาที่กำหนดไว้แล้ว ทดสอบหลังเรียน ใช้แบบทดสอบวัดความรู้เรื่องการผลิตภาพยนตร์สั้น จำนวน 20 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัย แบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก ตรวจและบันทึกไว้เป็นคะแนนทดสอบหลังเรียน รวมทั้งสรุปประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนหลังการเรียน สรุปและบันทึกผลคะแนนการประเมินเป็นคะแนนการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนหลังเรียน

ขั้นที่ 11 สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อการใช้คู่มือกระบวนการจัดการเรียนรู้อการผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

ขั้นที่ 12 การสรุปและวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลจากการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น การประเมินผลคู่มือกระบวนการจัดการเรียนรู้อการผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียน และ หลังเรียน ของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติทีแบบไม่อิสระ (t – Test dependent)

ผลการศึกษา

1. ผลการออกแบบกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

ผลการออกแบบกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่ามีขั้นตอนกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 15 กิจกรรมและนำไปจัดทำเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 15 แผน โดยผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า คู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา มีความสมบูรณ์และมีความเหมาะสมในด้านโครงสร้าง กิจกรรม เนื้อหา ภาษา การจัดลำดับขั้นตอน เทคนิคที่ใช้ รวมทั้งการวัดและประเมินผลพบว่าระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยในประเด็นตรวจสอบกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 0.98

โดยขั้นตอนการจัดกิจกรรมของครูที่ปรึกษาด้านการผลิตภาพยนตร์สั้นของครูทั้งหมด 20 คนสามารถประมวลสรุปและสังเคราะห์เป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สำหรับนักเรียนในระดับประถมศึกษาได้ 3 ขั้นตอนหลัก คือ ขั้นตอนก่อนการผลิตภาพยนตร์สั้น ขั้นตอนระหว่างการผลิตภาพยนตร์สั้น และขั้นตอนหลังการถ่ายทำภาพยนตร์สั้น โดยนำมาออกแบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังนี้

1. ขั้นตอนก่อนการผลิตภาพยนตร์สั้น

ขั้นตอนก่อนการผลิตภาพยนตร์สั้น มีขั้นตอนย่อยอยู่ 7 ขั้นตอนดังนี้

1) การเขียนบทภาพยนตร์สั้น 2) การคัดเลือกทีมงาน 3) การคัดเลือกนักแสดง 4) การจัดตารางการถ่ายทำภาพยนตร์สั้น 5) การออกแบบและการสร้างฉากภาพยนตร์สั้น 6) การกำหนดและจัดเตรียมอุปกรณ์การทำภาพยนตร์สั้น และ 7) การรวบรวมและสรุปงบประมาณการผลิตภาพยนตร์สั้น ดังภาพ 1 ขั้นตอนก่อนการผลิตภาพยนตร์สั้น ดังนี้

ภาพ 1 ขั้นตอนก่อนการผลิตภาพยนตร์สั้น

ขั้นตอนระหว่างการผลิตภาพยนตร์สั้น

ขั้นตอนระหว่างการผลิตภาพยนตร์สั้น มีขั้นตอนย่อยอยู่ 5 ขั้นตอนดังนี้

1) การกำกับการแสดง 2) การกำหนดมุมกล้องและขนาด 3) การจัดแสงภาพยนตร์สั้น 4) การบันทึกเสียงและ 5) การถ่ายทำภาพยนตร์สั้นดังภาพ 2 ขั้นตอนระหว่างการผลิตภาพยนตร์สั้น ดังนี้

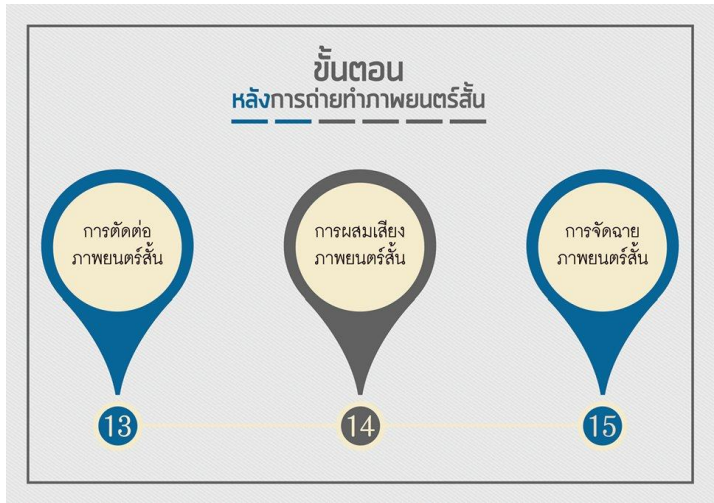

ภาพ 2 ขั้นตอนระหว่างการผลิตภาพยนตร์สั้น

ขั้นตอนหลังการถ่ายทำภาพยนตร์สั้น

ขั้นตอนหลังการถ่ายทำภาพยนตร์สั้น มีขั้นตอนย่อยอยู่ 3 ขั้นตอนดังนี้

- 1) การตัดต่อภาพยนตร์สั้น
- 2) การผสมเสียงภาพยนตร์สั้น และ
- 3) การจัดฉายภาพยนตร์สั้น

ภาพ 3 ขั้นตอนหลังการถ่ายทำภาพยนตร์สั้น

2. ผลการตรวจสอบคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

ผลการตรวจสอบคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า

2.1 ประสิทธิภาพของคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ขึ้นทดลองรายบุคคล มีประสิทธิภาพ 81.12/81.88 ขึ้นทดลองกลุ่มเล็ก 82.08/82.13 ขึ้นทดลองภาคสนามมีประสิทธิภาพ 83.02/83.23 แสดงว่าคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด 80 /80

2.2 ความรู้หลังการเข้าร่วมกิจกรรมด้วยคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา นักเรียนมีความรู้สูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.3 สมรรถนะสำคัญของนักเรียนหลังการเข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนมีคะแนนสมรรถนะสำคัญสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.4 ความพึงพอใจของนักเรียนชุมนุมภาพยนตร์สั้นที่มีต่อการใช้คู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัยคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการออกแบบคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา มีความเหมาะสมสอดคล้องจากการตรวจสอบพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ เห็นว่ามีความสมบูรณ์และมีความเหมาะสมในด้านโครงสร้าง กิจกรรม เนื้อหา การจัดลำดับขั้นตอน เวลา เทคนิคการจัดกิจกรรม สื่อ อุปกรณ์ รวมทั้งการวัดและประเมินผลพบว่าระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยในประเด็นตรวจสอบ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 0.98 ผลปรากฏเช่นนี้เนื่องมาจากการจัดทำคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วางแผนและออกแบบการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักการ มีการเรียงลำดับขั้นตอนการใช้อย่างชัดเจน กิจกรรมน่าสนใจ แปลกใหม่อยู่ในความสนใจของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของประนอม เนติพุทธาวารกุล (2553) ได้ศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ด้วยการออกแบบกระบวนการใหม่ : กรณีศึกษา โรงเรียนพลินชยการสุขทัย กรุงเทพมหานคร ผลการประเมินความเหมาะสมทางด้านวิชาการของกระบวนการที่ออกแบบใหม่

โดยผู้เชี่ยวชาญ มีความเหมาะสม 0.98ขึ้นไป รวมถึงงานวิจัยของธัญพ เกสรสิทธิ์ (2556) ได้ศึกษาการพัฒนาภาพยนตร์สั้นบนช่องทางสื่อใหม่เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจำนวน 3 ท่าน ปรากฏว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.41 อยู่ในระดับดีมาก และด้านสื่อการนำเสนอ จำนวน 3 ท่าน ปรากฏว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.80 อยู่ในระดับดีสอดคล้องกับงานวิจัยของสมถวิล สุวรรณภฎ (2551) ได้ศึกษาการปรับปรุงกระบวนการผลิตหนังสือด้วยการออกแบบกระบวนการใหม่ กรณีศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการปรับปรุงกระบวนการผลิตหนังสือด้วยการออกแบบกระบวนการใหม่ ผลการตรวจสอบความเหมาะสมกระทำโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 คน โดยประการแรก ตรวจสอบโดยการหาความสอดคล้องระหว่างตัวชี้วัด กิจกรรมและขั้นตอน พบว่า มีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ประการที่สอง ตรวจสอบโดยการประชุมพิจารณาผังกระบวนการที่ออกแบบใหม่และเห็นพ้องว่า มีความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติด้วยมติเอกฉันท์และประการที่สาม ตรวจสอบโดยการพิจารณาความเหมาะสมของคู่มือกระบวนการที่พัฒนาขึ้นและเห็นพ้องว่ามีความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติด้วยมติเอกฉันท์

2. ผลการตรวจสอบคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

2.1 จากผลการวิจัยพบว่าคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีทั้งหมดรวม 15 กิจกรรม มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 ในขั้นทดลองรายบุคคล ขั้นทดลองกลุ่มเล็ก แสดงว่าคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษามีความเหมาะสม สามารถพัฒนาทักษะการผลิตภาพยนตร์สั้นของนักเรียนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของชุตินันท์ โชคดีเศษชัยสิทธิ์ (2555) ได้ศึกษาการสร้างชุดฝึกอบรมออนไลน์ เรื่อง การผลิตภาพยนตร์สั้นผลการพัฒนาคุณภาพด้านเนื้อหาของชุดฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.32 มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี

2.2 จากผลการวิจัยพบว่าความรู้ของนักเรียนหลังเข้าร่วมกิจกรรมด้วยคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีความรู้สูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน เนื่องจากกิจกรรมแต่ละกิจกรรมนักเรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติด้วยตนเองสอดคล้องกับงานวิจัยของธีระพงศ์ ธนเจริญรัตน์ (2553) ได้ศึกษาหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารอยู่กลางการประกันภัย ผลการใช้หลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารอยู่กลางประกันภัยโดยการนำหลักสูตรฝึกอบรมนี้ไปปรับปรุงแล้วไปทดลองกับผู้บริหารอยู่กลางประกันภัยจำนวน 50 คน รูปแบบการทดลองเป็นแบบ pretest-posttest control group design โดยฝึกอบรมเฉพาะกลุ่มทดลอง 25 คน ผลการทดลองปรากฏว่า กลุ่มทดลองมีความสามารถในการพัฒนาระดับภาวะผู้นำสูงกว่ากลุ่มควบคุมและมีการพัฒนาระดับภาวะผู้นำสูงขึ้นหลังการฝึกอบรม แสดงว่าหลักสูตรฝึกอบรมช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีการพัฒนาภาวะผู้นำได้ดีขึ้น

2.3 จากผลการวิจัยพบว่าหลังการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนมีคะแนนสมรรถนะสำคัญของนักเรียนสูงก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของไพโรจน์ น่วมนุ้ม (2554) ได้ศึกษาเรื่องการออกแบบการจัดการเรียนการสอนเรื่อง ฟังก์ชัน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจที่คงทน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการออกแบบย้อนกลับกับการเรียนรู้ตามสภาพจริง ผลปรากฏว่าประสิทธิภาพของนักเรียนภายหลังการเรียนมีความเข้าใจคงทนในการเรียนฟังก์ชันเพิ่มมากขึ้นรวมถึงงานวิจัยของภัทนะ จันทรเจริญสุข (2553) ได้ศึกษาการใช้ภาพยนตร์แบบปฏิสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวชิรวิทย์ จังหวัดเชียงใหม่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและนำเสนอโดยการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า หลังจากชมภาพยนตร์แบบปฏิสัมพันธ์ทั้ง 4 เรื่อง นักเรียนมีระดับจิตสาธารณะที่สูงขึ้นและจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนเป็นรายบุคคลรายกลุ่มและจากการสะท้อนคิด นักเรียนแสดงถึงจิตสาธารณะด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมที่มีบทบาทในการรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม

2.4 จากผลการวิจัย พบว่าหลังการเข้าร่วมด้วยคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา นักเรียนมีความพึงพอใจต่อคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากการดำเนินกิจกรรม มีการจัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศให้นักเรียนรู้สึก อิสระผ่อนคลาย อบอุ่นและเป็นกันเอง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออก ได้ลงมือปฏิบัติจริง ทำให้เกิดความรู้สึกสนุกสนาน ไม่เบื่อ ได้ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ ในกลุ่ม มีการสื่อสารในกลุ่มเพื่อนมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของพิพิธศรี สิทธิศักดิ์ (2554) ได้ศึกษาการใช้เว็บบล็อกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้วิชาภาพยนตร์และวีดิทัศน์เบื้องต้น สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาออกแบบนิเทศศิลป์ วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการใช้เว็บบล็อกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้วิชาภาพยนตร์และวีดิทัศน์เบื้องต้นด้านการออกแบบ การเชื่อมโยง และเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากกว่างานวิจัยของปรีชา สาคร (2555) ได้ทำวิจัยเรื่องกระบวนการผลิตภาพยนตร์สั้นโดยการจัดกิจกรรมกลุ่มแบบมีส่วนร่วม โดยงานวิจัยนี้ได้จัดเป็นโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการและประกวดภาพยนตร์สั้น ผลปรากฏว่าผู้เข้าร่วมอบรมมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมและมีกิจกรรมที่หลากหลาย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า คู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นระดับสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ทำให้นักเรียนมีความรู้สูงขึ้น ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำคู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นระดับสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนระดับอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า คู่มือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นระดับสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ทำให้นักเรียนมีความสามารถ

ในการผลิตภาพยนตร์สั้น ครูที่สอนสาระวิชา และครูที่ปรึกษาสามารถนำคู่มือไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้และในคาบกิจกรรมชุมนุมที่รับผิดชอบได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำคู่มือกระบวนการจัดการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้น สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาไปปรับใช้เพื่อวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกัน เช่น กลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษา กลุ่มนักเรียนการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มนักศึกษาอาชีวะ เป็นต้น เพื่อจะได้พัฒนาทักษะความสามารถในการผลิตภาพยนตร์สั้นให้แก่นักเรียนกลุ่มที่หลากหลายต่อไป

2. ควรศึกษาวิจัยเพื่อออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้การผลิตภาพยนตร์สั้นสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยใช้เทคนิควิธีการและรูปแบบอื่นๆ เช่น โปรแกรมการฝึกอบรม การจัดกิจกรรมเข้าค่าย เพื่อจะได้ทราบว่ารูปแบบใดเหมาะกับนักเรียน หรือมีประสิทธิผลเพียงใด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนานักเรียนได้ตรงตามศักยภาพ

เอกสารอ้างอิง

ชุตินันท์ ไชควิเศษชัยสิทธิ์. (2555). การสร้างชุดฝึกอบรมออนไลน์ เรื่อง การผลิตภาพยนตร์สั้น. คุรุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยี การเรียนรู้และสื่อสารมวลชน คณะคุรุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

ธัญญพ เกสรสิทธิ์. (2556). การพัฒนาภาพยนตร์สั้นบนช่องทางสื่อใหม่เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักศึกษาคุรุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. คุรุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการเรียนรู้และสื่อสารมวลชน คณะคุรุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

- ธีระพงศ์ ธนเจริญรัตน์. (2553). **หลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารอู่กลาง ประกันภัย**. คุษฎีนิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (บริหารธุรกิจ) มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เนาวนิตย์ สงคราม. (2554). **การสร้าง Digital Video Storytelling เพื่อการเรียนรู้ การสอนยุคดิจิทัล**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประนอม เนติพุทธาวกุล. (2553). **กระบวนการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ด้วยการออกแบบกระบวนการใหม่กรณีศึกษา โรงเรียนพณิชยการสุโขทัย กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการคุณภาพ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- พิพิธน์ สิทธิศักดิ์. (2554). **การใช้เว็บล็อก (Webblog) เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ วิชาภาพยนตร์และวีดิทัศน์เบื้องต้นสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาออกแบบนิเทศศิลป์ วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ สถาบันวิจัยและพัฒนา.
- ไพโรจน์ น่วมนุ้ม. (2554). **การออกแบบการจัดการเรียนการสอนเรื่อง ฟังก์ชัน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจที่คงทนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการออกแบบย้อนกลับกับการเรียนรู้ตามสภาพจริง**. วิทยานิพนธ์ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วาจิมล เดชเกตตุ. (2551). **เอกสารการสอนชุดวิชาการผลิตภาพยนตร์เบื้องต้น = Basic film production**. สาขาวิชานิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช หน่วยที่ 14-1.
- สมถวิล สุวรรณภูฎ. (2551) **การปรับปรุงกระบวนการผลิตหนังสือ ด้วยการออกแบบกระบวนการใหม่กรณีศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา**. กรุงเทพฯ : ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการคุณภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ. (2555, พฤษภาคม 15).

ขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์โครงการของสำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียน
การสอน. ศธ 04005/ว 225. หนังสือราชการและประกาศติดต่อระหว่างหน่วยงาน
กับบุคคล.